

III

(Pripravljalni akti)

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

MNENJE EVROPSKE CENTRALNE BANKE

z dne 19. novembra 2013

o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o primerljivosti provizij, povezanih s plačilnimi računi, zamenjavi plačilnih računov in dostopu do osnovnih plačilnih računov

(CON/2013/77)

(2014/C 51/02)

Uvod in pravna podlaga

Evropska centralna banka (ECB) je 24. septembra 2013 od Sveta prejela prošnjo za mnenje o predlogu direktive o primerljivosti provizij, povezanih s plačilnimi računi, zamenjavi plačilnih računov in dostopu do osnovnih plačilnih računov ⁽¹⁾ (v nadaljnjem besedilu: predlagana direktiva).

Pristojnost ECB, da poda mnenje, izhaja iz členov 127(4) in 282(5) Pogodbe o delovanju Evropske unije, saj predlagana direktiva vsebuje določbe, ki vplivajo na naloge Evropskega sistema centralnih bank (ESCB), da podpira nemoteno delovanje plačilnih sistemov in prispeva k nemotenemu vodenju politik v zvezi s stabilnostjo finančnega sistema, kot je navedeno v četrti alineji členov 127(2) in členu 127(5) Pogodbe. V skladu s prvim stavkom člena 17.5 Poslovnika Evropske centralne banke je to mnenje sprejel Svet ECB.

1. Cilj in vsebina predlagane direktive

Predlagana direktiva vzpostavlja skupen okvir Unije za varstvo pravic potrošnikov, povezanih z dostopom do plačilnih računov in njihovo uporabo. Ta okvir bo vseboval pravila o: (a) preglednosti in primerljivosti provizij, zaračunanih potrošnikom v povezavi z njihovimi plačilnimi računi v Uniji ⁽²⁾; (b) storitvah zamenjave plačilnih računov, ki jih potrošnikom zagotavljajo ponudniki plačilnih storitev ⁽³⁾; (c) pravici potrošnikov, ki zakonito prebivajo v Uniji, da tam odprejo in uporabljajo osnovni plačilni račun ne glede na svoje državljanstvo ali državo članico, v kateri prebivajo ⁽⁴⁾; (d) povezanih zadevah, kot so imenovanje in naloge pristojnih oblasti ter sankcije, če ponudniki plačilnih storitev ne kršijo pravila ⁽⁵⁾.

2. Splošne pripombe

ECB močno podpira predlagano direktivo. ECB je že v drugih primerih podpirala uvedbo posebnih zahtev o preglednosti za finančne transakcije, skupaj z učinkovitim spremljanjem, ali se te zahteve spoštujejo, da bi se lažje primerjali različni produkti in storitve ter s tem povečala konkurenca med finančnimi udeleženci ⁽⁶⁾. ECB je spodbujala tudi določanje standardov, s katerimi bi se poenostavilo izvrševanje čezmejnih

⁽¹⁾ COM(2013) 266 final.

⁽²⁾ Glej poglavje II predlagane direktive.

⁽³⁾ Glej poglavje III predlagane direktive.

⁽⁴⁾ Glej poglavje IV predlagane direktive.

⁽⁵⁾ Glej poglavji V in VI predlagane direktive.

⁽⁶⁾ Glej odstavek 2.4 Mnenja CON/2007/29, odstavek 1.1 Mnenja CON/2012/103 in odstavek 3 splošnih pripomb v Mnenju CON/2012/10. Vsa mnenja ECB so objavljena na spletni strani ECB na naslovu <http://www.ecb.europa.eu>

plačil⁽¹⁾. Nazadnje bi se moral s predlagano direktivo potrošnikom omogočiti tudi lažji dostop do plačilnih računov, kar bi prispevalo k vzpostavitvi območja plačil na območju celotne Unije, kar je ECB dosledno podpirala⁽²⁾.

3. Posebne pripombe

3.1 Opredelitve izrazov

Izrazi, opredeljeni v predlagani direktivi⁽³⁾, bi morali biti usklajeni z izrazi iz Direktive 2007/64/ES Evropskega parlamenta in Sveta (v nadaljnjem besedilu: Direktiva o plačilnih storitvah) in Uredbe (EU) št. 260/2012 Evropskega parlamenta in Sveta⁽⁴⁾ (v nadaljnjem besedilu: Uredba o SEPA), razen če obstajajo objektivni razlogi za odstopanje od takih opredeljenih pojmov. To zadeva zlasti pojma „trajni nosilec podatkov“ in „direktna obremenitev“. Uporaba standardizirane terminologije, ki temelji na veljavni zakonodaji Unije o plačilnih storitvah, bo izboljšala skladnost in olajšala razumevanje pravnih aktov Unije. Zaradi jasnosti in skladnosti se zdi tudi smiselno, da se izraz „zamenjava“ opredeli preprosto z vidika storitev, opravljenih v skladu s členom 10 predlagane direktive⁽⁵⁾.

3.2 Seznam zajetih storitev in pooblastila organov za pridobivanje informacij

Seznam osnovnih plačilnih storitev, zajetih v predlagani direktivi, bi moral vključevati plačilne storitve, ki predstavljajo najmanj 80 % najbolj reprezentativnih plačilnih storitev, za katere se na nacionalni ravni plačuje provizija. Po drugi strani bi se daljnosežnejši pogoji, po katerih se predpisuje določeno število storitev na tem seznamu, lahko izkazali za pretirane. Poleg tega bi moralo biti pojasnjeno, da so pristojni organi upravičeni pridobiti informacije od ponudnikov plačilnih storitev o dobičkonosnosti posameznih storitev, opravljenih v povezavi s plačilnimi računi, na podlagi katerih bi pripravili seznam najbolj reprezentativnih plačilnih storitev⁽⁶⁾. V ta namen bi bilo morda treba sprejeti posebne obveznosti glede poročanja, ki bi morale hkrati zagotavljati pravico ponudnikov plačilnih storitev do varovanja poslovnih skrivnosti pred konkurenti⁽⁷⁾.

3.3 Pravica do odprtja osnovnega plačilnega računa – omejitve glede valute računa

S predlagano direktivo se uvaja pravica potrošnikov, ki zakonito prebivajo v Uniji, da odprejo in uporabljajo osnovni plačilni račun v kateri koli državi članici⁽⁸⁾. Vendar pa se besedilo člena 15 predlagane direktive lahko razume, kot da to pomeni, da morajo ponudniki plačilnih storitev na zahtevo odpreti osnovni plačilni račun v valuti katere koli države članice. Ker izvajanje tako široke zahteve morda ne bi bilo gospodarsko upravičeno, je dovolj pravico do odprtja in uporabe plačilnega računa omejiti na plačilne račune v valuti države članice, v kateri ima ponudnik plačilnih storitev sedež⁽⁹⁾.

3.4 Čezmejno sodelovanje

Ne nazadnje bi bilo treba predlagano obveznost, da pristojni nacionalni organi v državi članici sodelujejo za zagotovitev učinkovitega upoštevanja predlagane direktive⁽¹⁰⁾, razširiti tudi na obveznost, da pristojni organi iz različnih držav članic sodelujejo na čezmejni podlagi. S tem bi se zagotovilo, da nacionalni izvedbeni ukrepi in prakse ne bi bili tako različni, da bi to ogrozilo cilj predlagane direktive, da se približujejo zakoni in ukrepi za oblikovanje enotnega trga storitev plačilnih računov v Uniji⁽¹¹⁾.

⁽¹⁾ Glej odstavek 11 Mnenja CON/2001/34.

⁽²⁾ Glej Direktivo 2007/64/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2007 o plačilnih storitvah na notranjem trgu (UL L 319, 5.12.2007, str. 1).

⁽³⁾ Glej člen 2 predlagane direktive.

⁽⁴⁾ Uredba (EU) št. 260/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2012 o uvajanju tehničnih in poslovnih zahtev za kreditne prenose in direktne bremenitve v eurih (UL L 94, 30.3.2012, str. 22).

⁽⁵⁾ Glej predloge sprememb od 1 do 3. Glej tudi odstavek 3.3 Mnenja CON/2013/32.

⁽⁶⁾ Glej točki (4) in (5) člena 3(2) predlagane direktive.

⁽⁷⁾ Glej predlog spremembe 4.

⁽⁸⁾ Glej člen 15 predlagane direktive.

⁽⁹⁾ Glej predlog spremembe 5.

⁽¹⁰⁾ Glej člen 20(2) predlagane direktive.

⁽¹¹⁾ Glej predlog spremembe 6.

Kadar ECB priporoča, da se predlagana direktiva spremeni, so konkretni predlogi sprememb besedila s pripadajočimi pojasnili navedeni v Prilogi.

V Frankfurtu na Majni, 19. novembra 2013

Predsednik ECB

Mario DRAGHI

PRILOGA

Predlagane spremembe besedila

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Spremembe, ki jih predlaga ECB (1)
-----------------------------------	------------------------------------

Sprememba 1

Člen 2(l)

„(l) ‚trajni nosilec podatkov‘ pomeni vsak instrument, ki potrošniku ali ponudniku plačilnih storitev omogoča, da njemu osebno namenjene informacije shrani tako, da so mu dostopne za prihodnje potrebe za obdobje, ki je ustrezno za namene informiranja, in ki omogoča nespremenjeno reprodukcijo shranjenih informacij;“	„(l) ‚trajni nosilec podatkov‘ pomeni vsak instrument, ki potrošniku ali ponudniku plačilnih storitev omogoča, da njemu osebno namenjene informacije shrani tako, da so mu dostopne za prihodnje potrebe za obdobje, ki je ustrezno za namene informiranja, in ki omogoča nespremenjeno reprodukcijo shranjenih informacij;“
--	---

Pojasnilo

To opredelitev je treba uskladiti z opredelitvijo iz člena 4(25) Direktive o plačilnih storitvah, v kateri ponudnik plačilnih storitev ni naveden. V skladu z omenjeno opredelitvijo se „trajni nosilci podatkov“ nanašajo le na instrumente, ki so na voljo uporabniku plačilnih storitev, tj. potrošniku v tem primeru.

Sprememba 2

Člen 2(m)

„(m) ‚zamenjava‘ pomeni prenos informacij o vseh ali nekaterih trajnih nalogih za kreditna plačila, periodične direktne obremenitve in periodična vhodna kreditna plačila, izvršena na plačilni račun, s prenosom pozitivnega stanja sredstev na računu z enega plačilnega računa na drugega ali brez takšnega prenosa na potrošnikovo zahtevo od enega ponudnika plačilnih storitev k drugemu ali zaprtje tega računa“	„(m) ‚zamenjava‘ pomeni storitev, opravljeno v skladu s členom 10 te direktive , prenos informacij o vseh ali nekaterih trajnih nalogih za kreditna plačila, periodične direktne obremenitve in periodična vhodna kreditna plačila, izvršena na plačilni račun, s prenosom pozitivnega stanja sredstev na računu z enega plačilnega računa na drugega ali brez takšnega prenosa na potrošnikovo zahtevo od enega ponudnika plačilnih storitev k drugemu ali zaprtje tega računa; “
---	--

Pojasnilo

Predlagana opredelitev izraza „zamenjava“ nakazuje prenos računa drugam, kar ne bi bilo pravilno. Če je ta opredelitev nujna, bi morala namesto zgoščenega opisa vsebovati le sklic na člen 10.

Sprememba 3

Člen 2(n)

„(n) ‚direktna obremenitev‘ pomeni plačilno storitev, pri kateri se obremeni plačilni račun plačnika, pri čemer plačilno transakcijo odredi prejemnik plačila na podlagi plačnikove privolitve;“	„(n) ‚direktna obremenitev‘ pomeni nacionalno ali čezmejno plačilno storitev za obremenitev plačilnega računa plačnika, pri čemer plačilno transakcijo odredi prejemnik plačila na podlagi plačnikovega soglasja;“
--	---

Pojasnilo

Ta izraz bi moral biti usklajen z opredelitvama „direktna obremenitev“ v Direktivi o plačilnih storitvah in Uredbi o SEPA, ki se sklicujeta na to obliko dogovora za plačilo.

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Spremembe, ki jih predlaga ECB (1)

Sprememba 4

Člen 3

„Člen 3

Seznam najbolj reprezentativnih plačilnih storitev, za katere se na nacionalni ravni plačuje provizija, in standardizirana terminologija

1. Države članice zagotovijo, da pristojni organi iz člena 20 pripravijo začasni seznam najmanj 20 plačilnih storitev, ki predstavljajo najmanj 80 % najbolj reprezentativnih plačilnih storitev, za katere se na nacionalni ravni plačuje provizija. Seznam vključuje izraze in opredelitve za vsako določeno storitev.

[...]

3. Države članice o začasnih seznamih iz odstavka 1 Komisijo obvestijo v 6 mesecih od začetka veljavnosti te direktive.

4. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 24 o določanju standardizirane terminologije EU na podlagi začasnih seznamov, predloženih v skladu z odstavkom 3, za plačilne storitve, ki so skupne vsaj večini držav članic. Standardizirana terminologija EU bo vključevala skupne izraze in opredelitve za skupne storitve.

5. Po objavi delegiranih aktov iz odstavka 4 v *Uradnem listu Evropske unije* vsaka država članica standardizirano terminologijo EU, sprejeto v skladu z odstavkom 4, nemudoma vključi na začasni seznam iz odstavka 1 in ta seznam objavi.“

„Člen 3

Seznam najbolj reprezentativnih plačilnih storitev, za katere se na nacionalni ravni plačuje provizija, in standardizirana terminologija

1. Države članice zagotovijo, da pristojni organi iz člena 20 pripravijo začasni seznam ~~najmanj 20~~ plačilnih storitev, ki predstavljajo najmanj 80 % najbolj reprezentativnih plačilnih storitev, za katere se na nacionalni ravni plačuje provizija. Seznam vključuje izraze in opredelitve za vsako določeno storitev.

[...]

3. Pristojni organi so upravičeni od ponudnika plačilnih storitev pridobiti informacije, potrebne za določanje kazalnikov, določenih v točkah od (1) do (5) odstavka 2. S tem zagotavljajo varstvo zaupnih poslovnih informacij.

~~3.4.~~ Države članice o začasnih seznamih iz odstavka 1 Komisijo obvestijo v 6 mesecih od začetka veljavnosti te direktive.

~~45.~~ Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 24 o določanju standardizirane terminologije EU na podlagi začasnih seznamov, predloženih v skladu z odstavkom ~~3~~ **4**, za plačilne storitve, ki so skupne vsaj večini držav članic. Standardizirana terminologija EU bo vključevala skupne izraze in opredelitve za skupne storitve.

~~56.~~ Po objavi delegiranih aktov iz odstavka ~~45~~ v *Uradnem listu Evropske unije* vsaka država članica standardizirano terminologijo EU, sprejeto v skladu z odstavkom ~~45~~, nemudoma vključi na začasni seznam iz odstavka 1 in ta seznam objavi.“

Pojasnilo

Treba bi bilo pojasniti, kako lahko pristojni organi pridobijo podatke, pomembne za pripravo seznama najbolj reprezentativnih plačilnih storitev, zlasti v zvezi s kazalniki, navedenimi v točkah (4) in (5) člena 3(2). Ker nekatere kategorije takih podatkov navadno pomenijo zaupne poslovne informacije, je treba ponudnikom plačilnih storitev zagotoviti ustrezna varovala.

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Spremembe, ki jih predlaga ECB ⁽¹⁾
-----------------------------------	---

Sprememba 5

Člen 15(1)

„1. Države članice zagotovijo, da na njihovem ozemlju vsaj en ponudnik plačilnih storitev potrošnikom ponuja osnovni plačilni račun. Države članice zagotovijo, da osnovnih plačilnih računov ne ponujajo samo ponudniki plačilnih storitev, ki račun zagotavljajo le s spletnim bančništvom.“	„1. Države članice zagotovijo, da vsaj en ponudnik plačilnih storitev s sedežem na njihovem ozemlju potrošnikom ponuja osnovni plačilni račun v valuti zadevne države članice . Države članice zagotovijo, da osnovnih plačilnih računov ne ponujajo samo ponudniki plačilnih storitev, ki račun zagotavljajo le s spletnim bančništvom.“
--	---

Pojasnilo

Zahteva, da ponudniki plačilnih storitev na zahtevo odprejo plačilni račun v valuti katere koli države članice, morda za njih ni gospodarsko upravičena. Zadostuje, da ta pravica dostopa vključuje pravico do odprtja in uporabe osnovnega plačilnega računa v valuti države članice, v kateri ima ponudnik plačilnih storitev sedež.

Sprememba 6

Člen 20(2)

„2. Organi iz odstavka 1 imajo vsa potrebna pooblastila za opravljanje svojih nalog. Kadar je za zagotavljanje in spremljanje učinkovitega upoštevanja te direktive pristojnih več organov, države članice zagotovijo, da ti organi tesno sodelujejo in učinkovito opravljajo svoje naloge.“	„2. Organi iz odstavka 1 imajo vsa potrebna pooblastila za opravljanje svojih nalog. Kadar je za zagotavljanje in spremljanje učinkovitega upoštevanja te direktive pristojnih več organov, države članice zagotovijo, da ti organi tesno sodelujejo in učinkovito opravljajo svoje naloge. Pristojni organi sodelujejo drug z drugim, kot je določeno v členu 24 Direktive 2007/64/ES. “
--	--

Pojasnilo

V skladu s ciljem predlagane direktive, da se krepki enotni trg, bi morali nacionalni pristojni organi v Uniji sodelovati tudi na čezmejni podlagi, kot se to trenutno zahteva z Direktivo o plačilnih storitvah, s čimer bi zagotovili, da se zmanjšajo razlike med nacionalnimi prenosni predlagane direktive.

⁽¹⁾ Krepki tisk v besedilu členov označuje, kje ECB predlaga vstavev novega besedila. Prečrtani tisk v besedilu členov označuje, kje ECB predlaga črtanje besedila.